

IZDAVAČ

Nezavisni sindikat uposlenih u srednjim školama Županije Zapadnohercegovačke

ZА IZDAВАЧА Jasmina Petrić

GRAFIЧKO OBLIKOVANJE Marijana Pekas

GODINA IZDANJA 2022.

Ova publikacija rezultat je projekta „Zajedno za radnička prava“ – „Edukacija sindikalnih povjerenika i članova“ koji provodi Centar za građansku suradnju Livno, uz finansijsku potporu Međunarodnog Olof Palme centra (Olof Palme International Center).

SADRŽAJ

Uvod ... 2

Što je sindikat? ... 4

Kolika je stvarana snaga sindikata? ... 11

Zadovoljstvo radnim mjestom ... 16

Učlani se! ... 24

Što smo do danas postigli? ... 28

Zajedno smo jači! ... 29

Što ti možeš učiniti? ... 30

Ukratko... koliko je tvoj posao dobar posao? ... 32

Procijeni koliko je tvoj posao uistinu dobar posao ... 34

UVOD

Nezavisni sindikat uposlenih u srednjim školama Županije Zapadnohercegovačke supotpisnik je projektne aktivnosti „Edukacija sindikalnih povjerenika i članova“ u sklopu inicijative „Zajedno za radnička prava“ koju provodi Centar za građansku suradnju iz Livna. Osnovna akcija koja se provodi u okviru projekta jest jačanje sindikalnih kapaciteta s ciljem unaprijeđenja i osiguranja održivosti socijalnog dijaloga.

Projekt je usmjeren na teme vezane uz područja radnog prava, pitanja kolektivnog ugovora, ulogu sindikalne organizacije u društvu, kao i druge srodne sadržaje vezane uz posebna pitanja iz područja socijalnog dijaloga, pri čemu socijalni dijalog podrazumijeva mehanizme koji osiguravaju provedbu prava i načela Europske socijalne povelje (1996.). Ističemo najvažnije:

- Svi zaposlenici imaju pravo na pravične radne uvjete.
- Svi zaposlenici imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.
- Svi zaposlenici imaju pravo na pravičnu plaću koja će njima i njihovim obiteljima osigurati dostojan životni standard.
- Svi zaposlenici radi zaštite svojih ekonomskih i socijalnih interesa imaju pravo udružiti se u radničke/sindikalne organizacije.
- Svi zaposlenici imaju pravo na kolektivno pregovaranje.
- Svatko ima pravo koristiti odgovarajuće pogodnosti profesionalne izobrazbe.
- Zaposlenici imaju pravo na informiranje i savjetovanje.
- Zaposlenici imaju pravo sudjelovati u određivanju i poboljšanju radnih uvjeta i radne sredine.

Provđenja navedenih prava i načela pospješuje gospodarski i socijalni napredak u uvjetima tržišnog gospodarstva, a radnicima omogućuje osjećaj pravičnosti i vrijednosti.

ŠTO JE SINDIKAT?

Sindikat je grupa radnika koji se dobrovoljno udružuju kako bi zaštitili i unaprijedili zajedničke interese.

Sindikat pregovara o boljoj plaći i radnim uvjetima, pruža savjetodavnu pomoć te po potrebi pravno zastupa članove.

Zbog članstva u sindikatu i sindikalnog djelovanja ne smijete dobiti otkaz ni biti stavljeni u nepovoljniji položaj. Uz pravo na slobodno učlanjivanje i sindikalno djelovanje, među sindikalna prava ubrajaju se i pravo na kolektivno pregovaranje te pravo na štrajk.

Korist od djelovanja sindikata imaju svi radnici i društvo u cjelini jer npr. prava koja sindikati ostvare u kolektivnom pregovaranju uživaju svi, a ne samo članovi sindikata. Osmosatni radni dan, pravo na plaćeno bolovanje i godišnji odmor danas smatramo normalnim, no oni su rezultat dugogodišnje borbe sindikata.

Sindikati se ne bore samo za bolje uvjete rada, već im je cilj izgradnja pravednijeg društva kroz postizanje pune zaposlenosti, temeljene na kvalitetnim radnim mjestima.

Temeljne vrijednosti sindikalnog pokreta su:

- zajedništvo
- solidarnost
- socijalna pravda
- ljudska prava
- ljudsko dostojanstvo
- jednakost i nediskriminacija
- sloboda i demokracija
- pluralizam i tolerancija.

Iako živimo u modernom „digitalnom“ svijetu, uvjeti u kojima radimo u većini se škola unatrag posljednja tri desetljeća gotovo nikako nisu promijenili. Pojedine škole još uvijek egzistiraju (isključivo) s pločom i kredom, neke nemaju adekvatno grijanje u zimskim mjesecima, druge prokišnjavaju, namještaj je u većini stariji od predavača, a rijetke imaju učionice opremljene za moderne oblike nastave. Sindikat se bavi i ovim problemima, stalno upozorava na neuvjetnost i radit će na tome da i naše škole budu ogledalo modernog, naprednog društva.

Paralelno s ovim problemima konstantno su prisutni suprotstavljeni interesi radnika i poslodavca, posebice kada pregovaramo o materi-

jalnim traženjima i očekivanjima djelatnika u školstvu. Financijsku, ekonomsku i socijalnu krizu koja je zahvatila svijet, pa tako i našu županiju, nisu uzrokovali radnici nego neodgovorni poslodavci i političari koji brinu samo o svojim kratkoročnim interesima, a ne o dobrobiti radnika i građana.

Stoga su nam **sindikati i zajednička borba radnika za pravednije i odgovornije društvo jednako potrebni u svim sektorima, ne samo u obrazovanju**. Dok se ne dogodi masovnije sindikalno udruživanje, Nezavisni sindikat uposlenih u srednjem obrazovanju predstavlja najjaču snagu za zaštitu radničkih interesa u ŽZH.

Najvažnije aktivnosti Nezavisnog sindikata uposlenih u srednjim školama ŽZH su:

- kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, s ciljem utvrđivanja cijene rada i drugih prava vezanih uz rad
- nadzor primjene kolektivnog ugovora i drugih propisa i pravnih aktova koji uređuju radne odnose
- organiziranje akcija, uključujući štrajk i prosvjede
- promicanje i unaprjeđenje radničkog suodlučivanja, demokracije i socijalnog dijaloga na svim razinama
- savjetovanje i podrška sindikalnim povjerenicima i sindikalnim podružnicama u svim aspektima njihovog rada (od organiziranja podružnice i njezinog redovnog rada, do rješavanja problema s poslodavcem)
- pružanje pravne zaštite članovima
- unaprjeđenje radnih i životnih uvjeta, zaštita života i zdravlja na radu
- zaštita od diskriminacije na radu ili u vezi s radom po bilo kojoj osnovi
- unaprjeđenje životnog standarda, socijalne sigurnosti, zdravstvene zaštite
- promicanje, ostvarivanje i zaštita sindikalnih prava i sloboda, posebice prava na djelovanje i zaštitu sindikalnih povjerenika
- razvijanje radničke solidarnosti

- suradnja s drugim sindikatima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu
- suradnja s nevladinim i nestramačkim inicijativama koje promoviraju radnička prava
- neovisna i bezuvjetna suradnja s političkim faktorima koji mogu pomoći u ostvarivanju radničkih prava.

ZADNJA
RUPA?

OBRAZOVANJE

KOLIKA JE STVARANA SNAGA SINDIKATA?

Najčešće nailazimo na pitanja o tome što Sindikat može učiniti za radnika te koje su mu snage i slabosti. Generalno gledano, možemo reći da su očekivanja prema Sindikatu uvijek veća od mogućeg. Nerijetko se podcenjivački može čuti kako je Sindikat slab i razjedinjen, a onda kada postignemo neku (nemalu) dobrobit, čuju se kritike iz drugih sektora da su prava djelatnika u obrazovanju prevelika. Usaporedbe s privatnim sektorom, odnosno izostankom čak i osnovnih radničkih prava, dodatno stvaraju animozitet prema Sindikatu obrazovanja. **Ta propaganda ide iz istih izvora**, a cilj joj je sprječavanje sindikalnog organiziranja u drugim sektorima te nastojanje gašenja postojećih sindikata u županiji. Zašto? Zato što su sindikati jedina konkretna opreka i korektiv onome što se događa oko nas i što utječe na život svake zaposlene i nezaposlene osobe u županiji.

Paralelno s ovim, Sindikat se podriva i na način da se mlađim dječatnicima nastoji „pokazati“ kako se ne isplati biti članom Sindikata jer to nema nikakvog smisla i može samo škoditi, zastrašuje ih se posljedicama članstva, obmanjuje benefitima nesudjelovanja u radu Sindikata. Sve ove nedemokratske i nepoštene radnje nemaju uporišta u činjenicama. U stvarnosti poslodavac, barem koliko nam je poznato, nije odbio nekoga primiti na rad u novoj školskoj godini zato što je u prethodnoj bio član Sindikata niti je nekoga nagradio radnim mjestom jer je do tada odbijao postati članom. Ponekad se od nekih

djelatnika može čuti da će se učlaniti u Sindikat onda kada dobiju ugovor o radu na neodređeno radno vrijeme, nesvesni da poslodavci upravo priželjkaju takav način razmišljanja jer je to najbolji način za držati nekoga u podčinjenom položaju. Što je više uplašenih i onih koji imaju osjećaj ucijenjenosti, to je za poslodavca bolje.

S druge strane, svaki će se sindikalni povjerenik boriti za one svoje članove s kojima poslodavac godinama sklapa ugovore o radu na određeno radno vrijeme, kojih je previše u našim školama. Također, takav djelatnik svjestan je da kao član Sindikata uživa pravnu zaštitu pa može biti komotniji i u samostalnom izražavanju nezadovoljstva svojim radnim statusom.

Sindikalni predstavnici u pregovorima s poslodavcem nastoje ugovoriti najviše što on doista može dati, no iznimno je važna podrška koja stoji iza tih predstavnika. Koliko je god važna masovnost, toli-

ko je važna radikalnost i odlučnost članstva, a posebice stručnost i znanje sindikalnog vodstva. Slabosti Sindikata očituju se u pasivnosti članstva i predstavnika sindikalnih podružnica, a najveći problem u izboru sindikalnih predstavnika je model koji funkcionira po principu negativnog odabira. Iduća velika slabost je jednak tretman člana i nečlana u odnosu na prava iz kolektivnog ugovora. Na taj način motivira se nečlanstvo u sindikatima.

Ako ova analiza slabosti pomalo obeshrabruje, valja zapamtiti jednostavnu misao: bez Sindikata bi sigurno bilo neusporedivo gore! U odnosu na ono što danas gubimo ili ne možemo postići, bez Sindikata bismo gubili još i više, još bismo i manje toga postigli. Da nema Sindikata, postavlja se pitanje tko bi bio stalna prikrivena prijetnja vlastima i poslodavcima i tko bi prava zaposlenika procesuirao na sudu.

Snaga svakog sindikata izvire...

- iz cijene koštanja problema za poslodavca (koliko mu se isplati, primjerice, štrajk)
- iz sposobnosti organizacije uvjerljivih štrajkova, prosvjeda i drugih oblika iznošenja problema
- iz solidarnosti (unutar i izvan sindikata)
- iz sindikalnog zajedništva
- iz realnih procjena i očekivanja
- iz pravnog područja (smisao kolektivnih ugovora) i volje ljudi da štite svoje interese
- iz snage čelnih ljudi, stručnosti, liderstva i moralnosti
- iz stručnosti zaposlenog osoblja
- iz zainteresiranosti aktivista
- iz broja članova i njihove aktivnosti i odlučnosti
- iz snažnih financija sindikata
- iz povjerenja u sindikat i privrženosti sindikatu (sindikat u srcu, a ne u novčaniku)

NIŠTA MI NEĆE
OVI ŠTRAJK POKVARIĆI,
NI ZLI POLITIČARI,
NI GLUPI KOMENTARI!

NEMA REFORME ŠKOLSTVA BEZ
REFORME ODNOŠA PREMA UČITELJIMA.

ZADOVOLJSTVO RADNIM MJESTOM

Rad po mjeri čovjeka je realan cilj i temeljno pravo svakog čovjeka, ali se neće ostvariti sam od sebe. Do njega možemo doći samo ako imamo jasnu strategiju kako ga ostvariti. Za rad po mjeri čovjeka moramo se izboriti **zajedno**.

Rad po mjeri čovjeka je cijeloviti koncept, odnosno zaokružena definicija šest elemenata koji čine kvalitetno radno mjesto:

- DOBRA PLAĆA
- ZAŠTITA ZDRAVLJA
- UČENJE I NAPREDOVANJE
- ZAŠTITA I SIGURNOST
- GLAS NA RADNOM MJESTU
- RADNO VRIJEME

Dobra plaća omogućuje zadovoljavanje egzistencijalnih, ali i drugih ljudskih potreba radnika i njegove obitelji. Visina plaće mora biti temeljena na pravednoj raspodjeli novostvorene vrijednosti između radnika i poslodavca. To podrazumijeva, među ostalim, da je usporediva s plaćama za isto zanimanje u djelatnosti u kojoj djeluje poslodavac te da odražava rezultate poslovanja poslodavca. Dobra plaća podrazumijeva uredno evidentiran i plaćen prekovremen rad, kao i primjerene dodatke na rad u posebnim i otežanim uvjetima rada. Plaća treba odražavati složenost posla i razinu odgovornosti.

Ekonomski je razvoj održiv samo ako ide ukorak sa socijalnim razvojem, ako raste kupovna moć radnika, odnosno domaća potrošnja. Dobre plaće ujedno su i temelj održivosti i unaprjeđenja sustava socijalne sigurnosti, odnosno mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, osiguranja za slučaj nezaposlenosti i osiguranja za zaštitu na radu.

Zaštita zdravlja znači sigurno radno mjesto na kojem se primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite na radu te radno opterećenje koje ne ugrožava fizičko i psihičko zdravље. Podrazumijeva i poštovanje te pravedno postupanje, uz provedbu mjera za prevenciju stresa i nultu stopu tolerancije na svaki oblik diskriminacije i mobinga.

Učenje i napredovanje podrazumijeva radno mjesto koje radniku omogućuje kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje, i to ne samo za znanja i vještine koje su neophodne za obavljanje zadataka radnog mjeseta. Svaki radnik, u okvirima koji su primjereni radnom mjestu i djelatnosti u kojoj radi, mora imati mogućnost profesionalnog razvoja i napredovanja.

U današnjem svijetu rada ključno je kontinuirano usvajanje novih znanja i vještina jer se neprestano uvode nove tehnologije i procesi rada. Mogućnost učenja i stjecanja novih vještina, profesionalnog razvoja i napredovanja izravno utječe na zadovoljstvo radnika, a time i na njegov radni učinak. Potreba za osobnim razvojem u prirodi je čovjeka.

Zaštita i sigurnost znači rad uz ugovor o radu na neodređeno vrijeme, osim ako je drugi oblik ugovora izričit izbor samog radnika. Ovo također uključuje pokrivenost sustavom socijalne sigurnosti, odnosno mirovinskog, zdravstvenog i osiguranja od nezaposlenosti, što podrazumijeva isplatu punog iznosa plaće na zakonit način, s uplaćenim porezima i doprinosima. Sigurnost radnog mjesta podrazumijeva i zaštitu od neopravdanog i neobrazloženog otkaza.

Sigurnost radnog mjesta preduvjet je stabilnog života i mogućnosti stvaranja životnih planova. Nesigurno radno mjesto znatno smanjuje kvalitetu života i povećava razinu stresa. Zaposleni na određeno vrijeme postaju građanima drugog reda koji često ne mogu riješiti stambeno pitanje niti se odlučiti zasnovati obitelj.

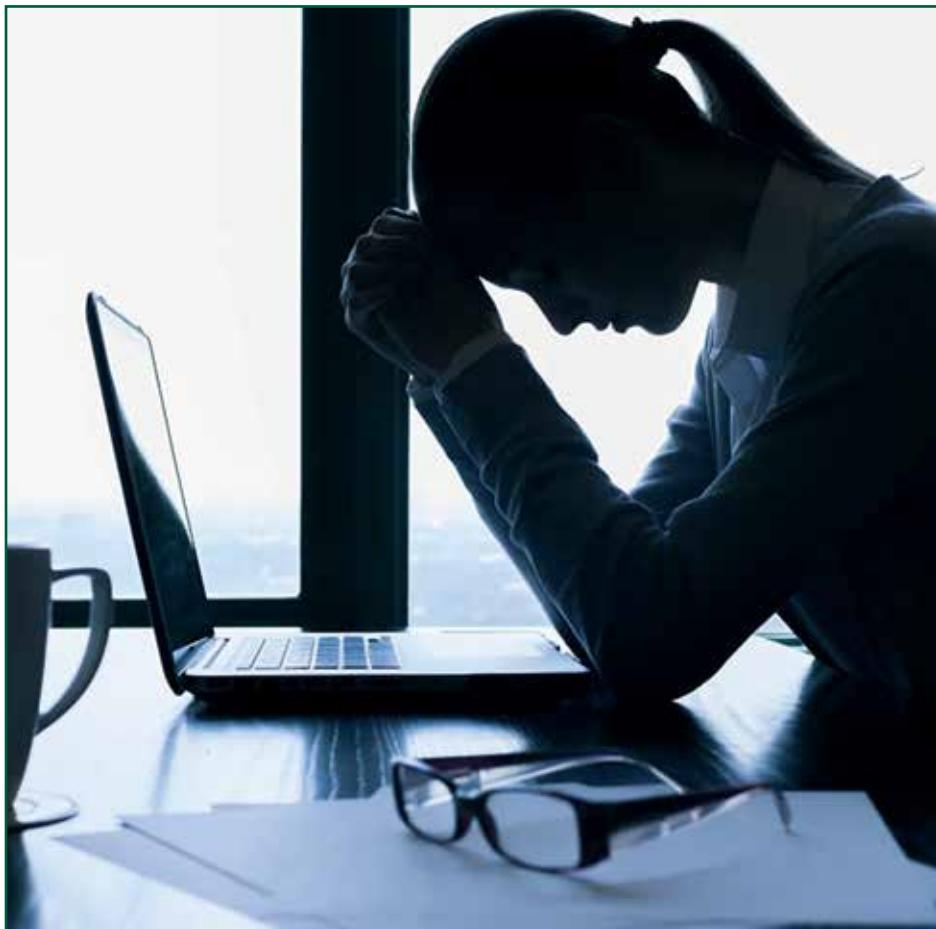
Glas na radnom mjestu znači radnu okolinu u kojoj se njeguje kultura pravednog postupanja i međusobnog poštivanja, radnicima se omogućuje sudjelovanje u donošenju odluka koje utječu na radnu okolinu i procese rada, a poslodavci poštuju slobodu sindikalnog organiziranja i uvažavaju pravo na kolektivno pregovaranje. Radnicima mora biti omogućeno da svoja mišljenja, prijedloge i zahtjeve izraze individualno, ali i kolektivno, odnosno putem svojih izabranih predstavnika.

Mogućnost izražavanja mišljenja, davanja prijedloga, iznošenja pri-tužbi i sudjelovanja u odlukama koje utječu na naše radno okruženje važni su i radniku i poslodavcu. Oni podižu samopouzdanje radnika i zadovoljstvo međuljudskim odnosima te potiču želju za utjecanjem na promjene. Poslodavcu je u interesu imati zadovoljnog radnika, zainteresiranog za posao koji radi, usredotočenog na dobro obavljanje posla, ali i njegovo unaprijeđenje.

Sloboda sindikalnog organiziranja i djelovanja ubraja se u ljudska prava. Kolektivno pregovaranje pritom nije isključivo interes radnika, nego pridonosi makroekonomskoj stabilnosti i održivom razvoju, omogućujući istodobno potrebnu fleksibilnost za poslodavce i kvalitetna radna mjesta. Društveno korisna i nezamjenjiva uloga sindikata u tom procesu mora biti priznata, a korist koju pritom ostvaruju i za one koji nisu članovi sindikata na odgovarajući način vrednovana. Želimo li izgraditi demokratsko društvo i ekonomiju koja radi u korist svih, radnicima mora biti omogućen glas u radnom okruženju.

Radno vrijeme znači organizaciju radnog vremena koje ostavlja prostora radniku za privatni život i obiteljske obaveze. Pritom raspored radnog vremena mora radnicima biti najavljen dovoljno unaprijed kako bi mogli planirati i uskladiti poslovne i privatne planove i obaveze.

Zbog porasta tjednih zaduženja, prekomjerne administracije i organizacije radnog vremena koja nerijetko ulazi u slobodno vrijeme dječatnika u školama i izazova koje donosi digitalizacija, radno vrijeme ponovno postaje predmetom inicijativa sindikata.

UČLANI SE!

Brojne su prednosti članstva u našem Sindikatu: osim što možeš poboljšati uvjete rada i svoja radna prava, omogućen ti je i besplatni pristup pravnom savjetovanju i zaštiti.

Iako su danas mnoga prava radnika zaštićena zakonom, u praksi se ta prava ne poštuju uvijek. Kao pojedinac ne možeš mnogo utjecati na svojega poslodavca, ali radnici zajedno, organizirani u Sindikat, imaju znatno veću snagu.

Sindikat članovima pruža:

- kolektivno pregovaranje i sklapanje ugovora s ciljem utvrđivanja cijene rada i drugih prava vezanih uz rad
- nadzor primjene Kolektivnog ugovora i drugih propisa i pravnih akata koji uređuju radne odnose
- organiziranje akcija, uključujući štrajk
- pružanje pravne zaštite članovima
- unaprjeđenje radnih i životnih uvjeta te zaštita života i zdravlja na radu
- zaštita od diskriminacije na radu ili u vezi s radom po bilo kojoj osnovi
- promicanje, ostvarivanje i zaštita sindikalnih prava i sloboda, posebice prava na djelovanje i zaštitu sindikalnih povjerenika.

Kako bi mogao učinkovito predstavljati svoje članove i promicati njihove interese, Sindikat mora biti **financijski neovisan** o državi i poslodavcu. Sredstva od sindikalne članarine koriste se za sindikalne aktivnosti na razini podružnice, središnjice i sindikalnih povjerenika u odnosu 70:20:10 %.

Članovi podružnica neovisno o središnjici donose odluku o načinu raspodjele sredstava, dok sredstva koja ostaju na zajedničkom računu služe za pravnu i stručnu pomoć članovima, za administrativne troškove, informiranje članova, organiziranje edukacija za sindikalne predstavnike i slično.

Postani članom Sindikata u svojoj podružnici:

- ako želiš primati redovitu i poštenu plaću za svoj rad, plaću koja prati inflaciju i koja će ti osigurati mirovinu dostoјnu čovjeka
- ako želiš da ti prekovremeni rad bude plaćen
- ako želiš imati pravo na godišnji odmor, regres i druga materijalna davanja
- ako želiš bolje uvjete rada
- ako želiš imati besplatnu pravnu pomoć da bi zaštitio i unaprijedio svoja prava
- ako želiš da nastavimo borbu protiv nepravednih ugovora na određeno vrijeme
- ako se želiš bez straha posvetiti odgoju djece jer si na 100% plaćenom porodilnjom dopustu.

Ovo je samo dio prava koja smo ostvarili sindikalnim radom koji traje preko 20 godina, a pred nama je borba koja nikada neće i ne može završiti jer **poštene, pravične uvjete rada osigurava isključivo sindikalno djelovanje!**

Snaga i uspjesi našeg Sindikata prvenstveno ovise o broju članova, njihovoj informiranosti, organiziranosti i spremnosti da sudjeluju u zajedničkim akcijama, uključujući štrajk i prosvjed. Stoga **svaki član Sindikata može i treba doprinijeti povećanju broja članova.**

ŠTO SMO DO DANAS POSTIGLI?

Pravedno organizirano radno vrijeme, redovita uplata zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, plaćeno bolovanje i još mnogo toga rezultat su rada i borbe Sindikata koji aktivno utječe na razinu radnih prava članova Sindikata i drugih radnika – uglavnom preko Kolektivnog ugovora. Samo zbog dosadašnjih pregovora i ugovora obaju školskih sindikata **svi proračunski korisnici u ŽZH imaju pravo na:**

- naknadu za troškove prijevoza
- dodatno plaćeni prekovremeni rad
- dodatak na osnovi radnoga staža
- regres (naknadu za godišnji odmor i/ili božićnicu)
- jubilarnu naknadu
- darove u naravi, tzv. dječje paketiće
- naknadu za bolest/smrt djelatnika ili člana obitelji
- plaćen porodiljni dopust u 100% iznosu.

Zbog nepoštivanja ranijih kolektivnih ugovora djelatnici srednjih škola tužili su Vladu ŽZH i do danas su u potpunosti **isplaćeni svi tužbeni zahtjevi!** Bez upornih napora Sindikata to sigurno ne bi bilo moguće.

Pravo na **slobodu članstva u sindikatu i slobodu sindikalnog djelovanja** jedno je od prvih i najznačajnijih prava za koja se globalni sindikalni pokret u svojoj povijesti izborio. To znači da u Bosni i Hercegovini, kao i u svim demokratskim državama, nitko ne smije biti kažnjen, niti stavljen u nepovoljniji položaj zbog članstva u sindikatu i sindikalnog djelovanja. To se posebno odnosi na odluke poslodavaca u vezi zapošljavanja i otkaza, promjene radnog mjesta, uvjeta rada, napredovanja i plaće. Među sindikalna prava ubrajaju se i pravo na **kolektivno pregovaranje te pravo na štrajk**.

Sve ovo jasan je pokazatelj zašto netko treba biti član našeg Sindikata.
Učlani se jer ...

ZAJEDNO SMO JAČI!

ŠTO TI MOŽEŠ UČINITI?

Svatko od nas može pomoći da se zajedno izborimo za bolje plaće, zdravija i sigurnija radna mjesta, bolju organizaciju radnog vremena, sudjelovanje radnika u odlučivanju te mogućnost učenja i napredovanja.

U javnoj sferi važan je glas svakog čovjeka protiv izrabljivanja radnika, protiv porasta broja ugovora na određeno, honorarnih poslova i drugih nesigurnih oblika zapošljavanja. Evo kako možeš pomoći:

- dijeljenjem naših objava na društvenim mrežama
- javnim zalaganjem za bolje radne uvjete
- zagovaranjem kolektivnog pregovaranja
- protivljenjem izrabljivanju radnika i prekomjernom korištenju nesigurnih oblika rada, poput rada na određeno i honorarnih angažmana
- utjecanjem na političke elemente da se zalažu za povećanje kvalitete radnih mjesta.

Ako si već član Sindikata, uključi se u sindikalne aktivnosti i akcije, informiraj se o sindikalnim aktivnostima u svojoj podružnici te pokušaj motivirati kolegice i kolege da se učlane u Sindikat.

Ako nisi član Sindikata, pridruži se svojoj sindikalnoj podružnici tako da izravno sudjeluješ u borbi za poboljšanje svojih radnih prava.

VAŽNOST PROSVJEDA I SUDJELOVANJA U SINDIKALnim AKCIJAMA

Argumenti protiv sudjelovanja u prosvjedima i štrajkovima:

- nećemo ništa postići, nismo ništa postigli
- vlast nas ne uvažava
- drugi će biti tamo, ne moram baš i ja.

Argumenti za sudjelovanje u prosvjedima i štrajkovima:

- prosvjed ne mora dati odmah rezultat, njegovi su učinci mnogo dugoročniji
- upozoravaju svaku vlast da sljedeći put može biti i puno gore
- bez aktivnosti nitko neće znati da smo nezadovoljni – šutnja je znak pristanka
- ako se ne borimo, odmah smo izgubili; ako se borimo, možda ćemo izgubiti
- bez angažmana nema promjena.

Ukratko...

KOLIKO JE TVOJ POSAO
DOBAR POSAO?

Dobar posao je onaj posao koji uključuje dobru plaću, ne ugrožava fizičko i psihičko zdravlje, omogućuje učenje i napredovanje, pruža sigurnost, omogućuje glas na radnom mjestu i odvija se u radno vrijeme koje ostavlja dovoljno prostora za privatni život.

PROCIJENI

**koliko je
tvoj posao
uištini
dobar posao**

- ✓ Plaćom mogu pokriti osnovne troškove života, ali i druge potrebe.
- ✓ Zadovoljan/na sam s plaćom s obzirom na tip posla, uvjete rada i razinu odgovornosti.
- ✓ Imam ugovor o radu koji odgovara stvarnim uvjetima rada.
- ✓ Relativna izvjesnost prihoda omogućuje mi sigurnije donošenje odluka i planiranje budućnosti.
- ✓ U posao koji obavljam donosim neka znanja i vještine i to se cjeni.
- ✓ Ugodno se osjećam na poslu jer se njeguje kultura pravednog po-stupanja i međusobnog poštovanja.

- ✓ Za svoj rad mogu biti nagrađen/a ili napredovati na drugi način.
- ✓ Kao radnici imamo mogućnost pregovarati o svojim uvjetima rada – sami ili uz pomoć Sindikata.
- ✓ Poslodavac poštuje propise o organiziranju radnog vremena i prekovremenom radu.
- ✓ Količina i raspored radnog vremena ne utječu na izvršavanje obiteljskih obveza niti kvalitetu i zadovoljstvo privatnim životom.
- ✓ Posao (ni radno opterećenje) ne ugrožavaju moju sigurnost ili fizičko zdravlje.
- ✓ Poslodavac nastoji smanjiti učinak stresa na radnike.

